

## Matstrategi för Jamboree26

### Scouternas intention är att:

Alla deltagare vid Jamboree26 involveras i matlagning med råvaror som är hållbara samtidigt som de främjar matglädje, hälsa och social gemenskap.

**Scouternas vision är “Unga som gör världen bättre”. Vi finns från norr till söder i 220 kommuner och ger 80 000 barn och vuxna en meningsfull fritid som utvecklar och utmanar i en trygg miljö. Med fokus på hållbarhet och hälsa skapar vi förutsättningar för mer hälsosamma matvanor, klimatansvar och vårt löfte till barn och unga: äventyr och kompisar.**

### En tallrik i taget

Matens betydelse för deltagarnas och funktionärernas samlade lägerupplevelse är stor. Matfunktionen har därför ett uppdrag att både verka för att maten vi äter är god, samtidigt som det finns en pedagogisk tanke med vad vi äter och hur maten tillagas. Matupplevelsen ska vara en integrerad del i lägerupplevelsen och bidra till uppfyllnad av lägrets övergripande mål och ambitioner. I denna strategi beskriver vi en intention om att förflytta scoutrörelsen inom ett antal områden. Men för att det ska vara möjligt behöver nya tankar, koncept och sätt att arbeta bli accepterade. Som påminnelse att allt inte är annorlunda, poängterar vi därför redan tidigt i matstrategin att det i grunden handlar om att servera och tillhandahålla;

- Mat som är god och som jag längtar till
- Mat som gör att jag orkar äventyr eller mitt funktionärsuppdrag

### Vi vill göra det enklare att ställa om

Jamboree26 ska vara en hävstång som inspirerar barn och unga samt vuxna deltagare att tänka nytt kring mat, och att få med sig positiva matvanor och beteenden. Det är inte samma sak som att förbjuda vissa råvaror. Det är inte ett vegetariskt läger, eller ett läger utan läsk och godis. Utan ambitionen handlar om att introducera råvaror och måltider som kanske är helt nya för några, att testa för första gången. Att delvis byta ut vissa produkter, exempelvis att ersätta vitt ris mot svenskodlad mathavre eller att komplettera mångas ibland lite onyttigare favoritbröd med fullkornsalternativ några av dagarna. Då tror vi att Jamboree26 bättre kan bli en hävstång för positiva matvanor, genom att det ger en acceptans för ett mer hållbart matsystem. Bra mat ska inte smaka konstigt. Den ska inte heller skada planeten, eller någon vi delar planeten med.

### Vi gör det tillsammans

Ett annat prioriterat område i matstrategin handlar om att låta maten och metoderna för matlagning i större utsträckning knyta an till lägrets idéplattform och program. En bärande del i detta är att involvera deltagarna i matlagning för att skapa en förståelse

för vad vi äter och hur maten tillagas. Vi vet därtill att barn och unga som tidigt lär sig laga mat, också senare i livet får en bredare palett av måltider som man fortsätter att tillaga också som vuxen. Det gör att Jamboree26 kan bidra till mer hälsosamma livsval som påverkar både den egna hälsan och matens påverkan på planeten även långt efter lägerveckan är slut.

### **Vad innebär ett hållbart matsystem för Scouterna?**

Scouter lever utifrån principen att försöka lämna världen lite bättre än de fann den. Liknande synsätt var förr vanliga i bondefamijer, att lämna jorden till sina barn i bättre eller i alla fall inte sämre skick än man fick den av sina föräldrar.

Ett försök att definiera detta i modern tid är begreppet "Mänsklig välfärd inom planetens gränser" som utvecklats av Stockholm Resilience Center i samverkan med forskare över hela världen. Idag är det uppenbart att matsystemet inte är långiktigt hållbart. Alla de aktiviteter som är en del av matsystemet tär på den biologiska mångfalden med storskaliga monokulturer som ersätter biologiskt rik savann och regnskog, det orsakar stora utsläpp av växthusgaser, är beroende av fossil energi och mineraltillgångar som dels kan ta slut och dels orsakar utsläpp, vilket riskerar att bli mer än ekosystemet tål.

1 av 4 svenskar riskerar idag att bli sjuk eller dö i förtid på grund av ohälsosamma matvanor. Det är inte bara kostsamt för samhället, utan orsakar även personligt lidande för individen. Livsmedelsbranschen och forskningen är enig; matsystemet behöver transformeras – vi måste göra annorlunda för att ta bättre hand om vår hälsa och miljö.

Under en jamboree samlar Scouterna 18 000 deltagare som under en dryg vecka får utmanas och testa sina egna gränser. Det är en utmärkt arena för att både ge unga goda matvanor, och att involvera unga med pedagogiska metoder att göra medvetna val för både den egna hälsan och planetens och djurens hälsa.

Det finns stora vinster med att arbeta fokuserat på att främja hälsosamma matvanor tidigt i livet. Dels får barnet möta hälsosamma livsmedel direkt från start och behöver inte gå igenom svårigheten att förändra sina matvanor och smakpreferenser. Dels finns stor möjlighet att genom barn och unga även påverka äldre generationer, som via barnen kan vara mottagliga och beredda på förändring.

Vår förhoppning är att Matstrategin ska bidra till de gemensamma målen, som är att skapa en Jamboree

- som är välkomnande
- som är hållbar
- där alla är med och bidrar
- där deltagarna utvecklar sin förmåga att under demokratiska former samarbeta med andra för att uppnå gemensamma mål